

Sygn. akt IV CSK 99/20

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku G. J. i M. A. J.
przy uczestnictwie L. C. L.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 lipca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 15 października 2019 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) stwierdza, że wszyscy uczestnicy ponoszą koszty związane ze swym udziałem w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W świetle utrwalonego i bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, w celu spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest wyodrębnienie w skardze kasacyjnej wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania oraz przedstawienie profesjonalnego wyводу prawnego nawiązującego do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek, ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego. Sąd Najwyższy nie rozpoznaje bowiem sprawy jako sąd kolejnej instancji, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, przyjmowanym do rozpoznania nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik powołał się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z uchybienia prawu procesowemu przez Sądy prowadzące postępowanie przez zaniechanie zawiadomienia prokuratora o tym postępowaniu, co mogło prowadzić do pozbawienia uczestnika możliwości obrony jego praw i w konsekwencji do nieważności postępowania. Uczestnik zarzucił też, że Sądy pominęły okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, a mianowicie testament matki uczestnika i protokoły z zeznań świadków złożonych w trakcie przesłuchania przez Sąd Rejonowy w Z. w latach 1992-1994, a rozstrzygnięcie oparły o błędną i nierzetelną opinię biegłego.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły

uchybień, na które powołuje się skarżący lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Oczywiście jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybień muszą mieć zatem kwalifikowany charakter oraz dotyczyć konkretnych, powołanych we wniosku i niepoddających się różnej wykładni przepisów prawa, co skarżący zobowiązany jest wykazać (np. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, nie publ.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu skarżący nie oznaczył jakiegokolwiek przepisu, którego oczywiście naruszenie zarzuca Sądowi Okręgowemu.

Sprawa, w której wniesiona została skarga kasacyjna była sprawą o zniesienie współwłasności nieruchomości, przy czym wnioskodawcy wywodzili tytuł do przedmiotu działu z umowy sprzedaży, którą zawarli z poprzednimi współwłaścicielami a uczestnik ze spadkobrania po właścicielu. Zakres praw do przedmiotu działu został przez Sady *meriti* oznaczony z odwołaniem się do danych ujawnionych w księdze wieczystej, wpisanych w tej księdze na podstawie prawomocnego orzeczenia w sprawie spadkowej i umowy sprzedaży zawartej we właściwej formie. Postępowanie o zniesienie współwłasności niewątpliwie nie jest postępowaniem, w którym może dojść do uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, czego uczestnik ma świadomość, gdyż do podważania postanowienia spadkowego dążył przy wykorzystaniu skargi nadzwyczajnej.

W postępowaniu o zniesienie współwłasności nieruchomości mogą być natomiast rozstrzygane spory o prawo własności (art. 618 § 1 k.p.c.), pod warunkiem jednak, że inicjujący takie spory współwłaściciel sprecyzuje, do jakiego rozstrzygnięcia korygującego wpis w księdze wieczystej niezgodny ze stanem prawnym nieruchomości dąży. Uczestnik, profesjonalnie reprezentowany zarówno przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji, nie sprecyzował żądań, których uwzględnienie prowadziłoby do innego określenia wartości udziałów w prawie do

podlegającej podziałowi nieruchomości niż to wynika z prowadzonej dla niej księgi wieczystej, w tym do ustalenia, że prawo to przysługuje mu w całości, co usprawiedliwiłoby zgłoszony przez uczestnika wniosek o przyznanie mu nie tylko działki nr 1/4 obr. [...] w S., ale i działki nr 1/6 obr. [...] w S., bez spłat na rzecz wnioskodawców.

Stosownie do art. 59 k.p.c. sąd zawiadamia prokuratora o każdej sprawie, w której jego udział uważa za potrzebny. Ocena okoliczności sprawy i podjęcie decyzji co do tego, czy skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art. 59 k.p.c. należy zatem do sądu. Prokurator zawiadomiony przez sąd o postępowaniu nie ma obowiązku zgłoszenia w nim udziału. Nie sposób zatem zakładać, że prokurator zawiadomiony o postępowaniu w niniejszej sprawie, zgłosiłoby w niej udział, jak tego oczekiwał uczestnik i podjąłby w tym postępowaniu takie czynności, które mogłyby spowodować wydanie innego rozstrzygnięcia niż wydane w sprawie. Nie było zresztą przeszkód, by uczestnik we własnym zakresie zabiegał o wstąpienie przez prokuratora do postępowania, jak o tym stanowi art. 60 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z 13 § 2 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 1 w zw. z 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

[aw]